

Otessa Moshfegh

Esriptora

Convertida en un fenomen celebrat arreu per la seva capacitat de crear una literatura amb una profunda complexitat psicològica sobre personatges solitaris, obsessius i fortament mancats d'afecte, Moshfegh publica en català 'Enyorança d'un altre món'.

KRYSTAL GRIFFITHS / ANGLE EDITORIAL

“És difícil no burlar-se de la gent amb diners”

◆◆◆◆ Núria Juanico Llumà

El món va descobrir la veu descarnada i hipnòtica d'Otessa Moshfegh (Boston, 1981) amb *El meu any de repòs i relaxació* (Angle/Alfaguara) el 2018. Un any abans, però, Moshfegh ja havia desplegat el seu arsenal literari a *Enyorança d'un altre món*, un recull de contes sobre vells sòrdids, homes amb pràctiques repugnants en prostíbuls i professors d'universitat abocades al buit existencial. Ara Angle Editorial publica el volum en català amb traducció d'Alexandre Gombau i Arnau, i Alfaguara en castellà, amb traducció d'Inmaculada Concepción Pérez Parra.

La seva literatura està plena de personatges aïllats en una societat individualista. Per què li interessa la solitud?

M'agrada escriure sobre personatges aïllats sobretot perquè la seva

consciència és peculiar. Quan entro dins del seu cap, els seus pensaments i històries sonen molt específics de cada personatge. Sempre m'ha fascinat la música de la veu narrativa i, aïlladament, la música d'un personatge en concret és més fàcil d'escoltar.

¿Es pot dir que la seva literatura és misantròpica?

Considero que la literatura és un espai filantròpic perquè els humans explorem, entre infinitat d'altres temes, la nostra predilecció per la misantropia. Soc una mica antisocial per naturalesa, i sovint prefereixo la companyia dels meus gosos a la de les persones, però això és perquè pateixo ansietat. Soc una mica hipersensible.

¿Com connecta amb els seus personatges?

“MOLTES DE LES MEVES HISTÒRIES VAN SORGIR DE LA MEVA PRÒPIA MISÈRIA”

Intento encarnar-los, pensar com ells, moure'm com ells. M'imagino què mengen, en quina posició dormen, com es banyen, com es vesteixen, com s'inquieten i amb què somien. Un personatge no és una persona real, així que he d'evocar una idea d'algú i després fer que algú se senti complet inventant una vida sencera, una psicologia i una personalitat. Normalment ho faig recolzant-me en un tret o comportament específic propi i pervertint-lo.

La depravació humana sovint queda fora de l'esfera pública. Tanmateix, a les seves històries es visibilitza i s'explica àmpliament. Per què escriu sobre això?

De fet, no crec que estigui fora de l'esfera pública. La depravació és el tema de gairebé tots els articles, de les notícies, i està al cor de tots els

programes i pel·lícules de televisió. Podem dir que la base de la religió se situa allà on els humans no són perfectes. La depravació és una característica definitiva de l'experiència humana. Així que escriu sobre la depravació per aquests motius.

Hi ha pocs personatges obertament feliços als contes. Per què?

No volia centrar-me massa en la infelicitat. Més aviat m'interessava posar el focus en problemes com la incomprensió, la mala comunicació o una obsessió; en pot sortir una bona història. Potser tot això va sorgir de mi perquè sempre m'ha fascinat la misèria, però també per trobar-hi l'humor. Moltes de les meves històries van sorgir de la meva pròpia misèria. Eren molt serioses fins que em vaig llegir el text des de fora i vaig veure com sonava de ridícul tot.

¿Com definiria la societat nord-americana que descriu als seus contes?

Crec que és un collage de diverses experiències subjectives de diferents parts del país. Al nord-est, la societat de les meves històries reflecteix la classe i les maneres com l'intel·lectualisme ofusca la raó i l'emoció. A l'oest, es tracta més d'enganys i egos. M'encanta Amèrica perquè és fantàstica d'odiar. Té molts aspectes sobre els quals preguntar-se i que conviden a observar-la críticament.

Sovint escriu sobre relacions de personatges de diferents classes socials, o en relacions desiguals marcades pel poder. Què en pensa, de les desigualtats socials que descriu?

Són colpidores i alhora fascinants. Intento no jutjar d'on són les persones, en quin nivell de riquesa han nascut o com volen viure. Dit això, és difícil no burlar-se de la gent amb diners perquè les seves preocupacions són molt més divertides que les de les persones que viuen amb una mà al davant i una altra al darrere.

La prostitució és present en algunes de les seves històries. Què en pensa?

Això és un vesper. No voldria afegir combustible al foc de ningú. Però estic molt contenta de no ser una prostituta, això ho puc dir.

Les drogues també són sovint un element protagonista en els seus llibres.

Les drogues mai han fet bé a ningú.

Escriu històries fosques, però sempre amb sentit de l'humor. Quin paper juga l'humor en la seva literatura?

L'humor ho és tot. És el que em porta alegria i on trobo saviesa. I si pel camí també em permet arribar a la bellesa o a la innovació, encara millor.

Com ha gestionat l'èxit dels seus llibres?

Crec que això ho hauries de preguntar a la gent del meu voltant. Soc una addicta a la feina. L'èxit, per a persones com jo, de vegades pot ser perillós. Però quan la teva obra és el teu art i el teu art ets tu mateixa, és difícil deixar-ho. ◆◆